

www.vul.fi

Suomen Valjakkourheilijoiden Liitto ry

ANTIDOPINGOHJELMA

Suomen Valjakkourheilijoiden liitto ry

2015

Suomen Valjakkourheilijoiden liiton antidopingohjelma käsittää ihmisurheilijoiden antidopingohjelman lisäksi koirien antidopingohjelman, joka on tämän ohjelman liitteenä.

www.vul.fi

Sisältö

1 ARVOT JA TAVOITTEET	1
2 ANTIDOPINGTOIMINTA	1
3 SÄÄNNÖSTÖ JA SOPIMUKSET	3
4 VIESTINTÄ.....	4
5 DOPINGVALVONTA	6
7 DOPINGRIKKOMUS	8
8 SEURANTA JA VASTUUHENKILÖT	8

www.vul.fi

1 ARVOT JA TAVOITTEET

Suomen Valjakkourheilijoiden liiton antidopingohjelma on osa liiton eettistä toimintaa. Liitto korostaa kaikessa toiminnassaan eettisesti ja moraalisesti kestäviä, terveitä elämänarvoja ja ihmisten ja eläinten hyvinvointia. Valjakkourheilussa korostetaan itsensä, kilpakumppaneiden ja koirien kunnioittamista. Doping on valjakkourheilun hengen vastaista.

Antidopingohjelma perustuu terveen ja puhtaan urheilun sekä reilun pelin periaatteisiin, säännölliseen ja tehokkaaseen antidopingviestintään sekä avoimuuteen kaikessa antidopingtyössä.

Antidopingohjelman tavoitteena on sitouttaa liiton ja sen seurojen toiminnassa mukana olevat henkilöt antidopingohjelmaan ja lisätä antidopingtietoisuutta, tehdä yhteistyötä antidopingtyötä tekevien tahojen kanssa, edistää dopingin vastaisen ilmapiirin luomista lajissa, harjoittaa avointa ja selkeää viestintää antidopingasioissa, ehkäistä antidopingtyöhön liittyviä epäselvyyksiä ja väärinymmärryksiä sekä pitää valjakkourheilu puhtaana dopingista säännöllisellä ja mahdollisimman kattavalla antidopingtyöllä eli jakamalla tietoa harrastajille ja järjestämällä dopingtestauksia säännöllisesti.

2 ANTIDOPINGTOIMINTA

Valjakkourheiluliiton antidopingtoiminnassa tehdään tiivistä yhteistyötä eri antidopingorganisaatioiden kanssa ja toimitaan avoimesti niiden suuntaan. Liitto informoi Suomen Antidopingtoimikuntaa (ADT) mahdollisista dopingepäilyistä tai rikkomuksista.

Antidopingohjelmassa linjatut toimenpiteet kirjataan vuosittain liiton toimintasuunnitelmaan. Toteutumista arvioidaan vuosittain ja kirjataan toimenpiteet vuosikertomukseen. Valmis ohjelma julkaistaan Valjakkourheilijoiden liiton verkkosivuilla ja toimitetaan ADT:n verkkosivustolle.

Antidopingohjelma on tarkoitettu valjakkourheilun parissa toimivien henkilöiden käyttöön. Kohderyhmänä ovat kaikki urheilijat, valmentajat ja urheilijoiden tukihenkilöstö, liiton toimihenkilöt, luottamushenkilöstö sekä maajoukkueiden ja valmennusryhmien parissa toimiva henkilöstö, seurojen ja alueiden luottamushenkilöstö sekä valmennus- ja ohjaustoiminnassa mukana olevat henkilöt.

Koulutus

Liitto järjestää antidopingkoulutusta kaikkien liiton järjestämien tapahtumien ja koulutusten yhteydessä eri kohderyhmille: maajoukkueet, valmentajat ja ohjaajat, urheilijat ja heidän sidosryhmänsä sekä muut lajin parissa toimivat, kuten tuomarit.

Koulutus käsittää seuraavat asiat:

- Kielletyt aineet ja menetelmät urheilussa, antidopingtoimijat ja antidopingtyön sisältö, antidopingsäännöt ja säännöstöihin sitoutuminen
- Dopingrikkomukset ja sen seuraamukset: terveydelliset ja sosiaaliset vaikutukset
- Dopingvalvonta, dopingtestaus ja testausprosessi
- Urheilijan ja heidän tukihenkilöidensä oikeudet ja velvollisuudet
- Erivapaus urheilijan lääkityksessä
- Ravintolisät urheilussa
- Dopingin sosiaaliset haitat ja haitat lajin ja urheilun maineelle
- Urheilijan olinpaikkatiedot
- Urheilun etiikka ja reilu peli

Toimihenkilöt, tuomarit, valmentajat, valmennuksen tukihenkilöt ja keskeiset luottamushenkilöt saavat ajantasaista antidopingtietoa ADT:n liittotiedotteen ja sähköpostiviestinnän kautta.

Postituslistat päivitetään vuosittain yhteistyössä ADT:n kanssa.

Liitto suosittelee, että seurat tilaavat ADT:n koulutusta. ADT:n koulutustarjonnasta tiedotettaessa hyödynnetään eri kanavia ja tapahtumia.

Liiton tehtävänä on taata, että maajoukkueisiin ja valmennusryhmiin valituilla urheilijoilla sekä heidän tukihenkilöillään on ajantasaiset tiedot ja että he tuntevat velvollisuutensa ja vastuunsa antidopingasioissa. Kaikkien lajien aikuisten ja nuorten valmennusryhmien leireillä käsitellään vuosittain antidopingasioita pääsääntöisesti ADT:lta tilattavien kouluttajien toimesta.

Lisäksi maajoukkueisiin ja valmennusryhmiin valituille urheilijoille jaetaan Kielletyt aineet ja menetelmät urheilussa - vihkonen

3 SÄÄNNÖSTÖ JA SOPIMUKSET

Suomen antidopingsäännöstö noudattaa Maailman antidopingsäännösten määräyksiä. Sen piiriin kuuluvat Suomessa rekisteröidyt urheilujärjestöt ja muut yhteisöt, jotka säännöissään tai ADT:n kanssa erikseen solmimallaan sopimuksella ovat sitoutuneet noudattamaan Suomen antidopingsäännöstöä.

VUL sitoutuu noudattamaan kulloinkin voimassa olevaa Suomen antidopingsäännöstöä, mikä on kirjattu kilpailusääntöihin.

Kaikkien liiton alaisessa toiminnassa mukana olevien toimijoiden tulee sitoutua noudattamaan omassa lajissa sovellettavia antidopingsäännöksiä.

Antidopingsäännösten muodostavat Maailman Antidopingtoimiston (WADA) kulloinkin voimassa oleva antidopingsäännöstö (World Antidoping Code, WADC) ja siihen nojautuvat, kulloinkin voimassa olevat Kansainvälisen Olympiakomitean (KOK) antidopingsäännöt.

Kielletyt aineet ja menetelmät urheilussa

Voimassa olevat säännöt sekä kiellettyjen aineiden ja menetelmien luettelot löytyvät WADA:n ja ADT:n nettisivuilta. Dopingrikkomukset ja niiden seuraamukset ja käsittely on määritetty antidopingsäännöstössä. Sääntöryhmä määrää seuraamuksen dopingrikkomuksesta.

Antidopingsäännöt netissä:

- Maailman antidopingsäännöstö, World Antidoping Code, WAD
- Urheilijan opas maailman antidopingsäännöstöön
- Suomen antidopingsäännöstö
- Kielletyt aineet ja menetelmät urheilussa
- www.vul.fi > Antidoping > Antidopingsäännöt kilpailijoille

Sopimukset

Lajisääntöjen mukaan kaikkien niiden kilpailijoiden, jotka osallistuvat kansallisiin, kansainvälisiin tai SM- kilpailuihin tulee lunastaa kilpailulupa eli lisenssi.

Myös ulkomaalaisten, jotka edustavat suomalaista seuraa, on lunastettava lisenssi. Lisenssin lunastamalla urheilija solmii lisenssisopimuksen, jossa on määritelty liiton ja kilpailijan oikeudet ja velvollisuudet.

Lisenssisopimuksissaan kilpaurheilijat sitoutuvat antidopingsäännöstöön. Kilpailija on velvollinen noudattamaan lajisääntöjen dopingsäännöstöä ja sitoutumaan Valjakkourheilijoiden liiton antidopingohjelmaan. Myös seurat ja yhteistyökumppanit ovat velvollisia sitoutumaan antidopingohjelmaan.

4 VIESTINTÄ

Liiton tavoitteena on lisätä eri kohderyhmien antidopingtietoisuutta sekä kasvattaa valmiutta tehdä eettisesti kestäviä valintoja urheilussa aina lasten ja nuorten liikunnasta lähtien. Toimilla edistetään puhtaan urheilun hengen toteutumista ja ehkäistään mahdollisia dopingrikkomuksia.

Liiton edustajilta ja toiminnassa mukana olevilta edellytetään ehdottoman kielteistä suhtautumista dopingiin sekä aktiivista osallistumista antidopingtyöhön, minkä tulee näkyä jokaisen omassa viestinnässä.

ADT:n lajiliittotilaisuuksiin osallistuu erikseen valittava henkilö. Liitto huolehtii dopingvalvontaa koskevien tietojen välittämisestä toimijoilleen ajantasaisesti.

Liitto hyödyntää antidopingviestinnässään ADT:n tiedotteita ja materiaaleja ja pyrkii käyttämään antidopingviestinnässä eri kanavia ja tapahtumia, jotta sanoma tavoittaa urheilijat ja jäsenseurat tehokkaasti.

Kielletyt aineet ja menetelmät urheilussa -luettelo

ADT toimittaa vuosittain Kielletyt aineet ja menetelmät urheilussa -vihkosia. Liitto toimittaa vihkosia maajoukkueisiin ja valmennusryhmiin valituille urheilijoille, minkä lisäksi niitä jaetaan liiton tapahtumissa.

Liiton uutisoinnilla varmistetaan, että urheilijat, valmentajat ja muut liiton toimijat ovat tietoisia ADT:n verkkosivuille tulevista päivityksistä. ADT:n internetsivuilla voi ilmoittautua maksutta postituslistalle. Listan jäsenet saavat Kielletyt aineet ja menetelmät urheilussa -luettelon päivitykset suoraan sähköpostiinsa.

Kriisiviestintä

Mahdollisen dopingtapauksen sattuessa tiedotuksesta huolehditaan liiton kriisiviestintäsuunnitelman mukaan. Tiedottamisesta kriisitilanteessa vastaa puheenjohtaja yhteistyössä hallituksen ja ADT:n kanssa.

Mahdollisessa dopingtapauksessa tehdään yhteistyötä ADT:n kanssa.

ADT ilmoittaa positiivisesta A-näytteestä liitolle. Tämän jälkeen tiedotusvastuu siirtyy liitolle.

Asiasta tiedon saanut henkilö informoi välittömästi liiton puheenjohtajaa ja varapuheenjohtajaa. Nämä päättävät asian tiedottamisen ajankohdasta, tavasta sekä muista yksityiskohdista.

Dopingtapauksesta voi tiedottaa vain urheilijan suostumuksella aina siihen asti, kunnes asiasta on tehty virallinen päätös.

Viimeistään välittömästi ennen tiedotteen lähettämistä tai lehdistötilaisuutta asiasta informoidaan liiton hallitusta sekä toimihenkilöitä.

Medialle tiedotetaan asiasta mahdollisimman nopeasti päätöksen jälkeen.

Asiasta tiedotetaan oikein nimin kiertoilmaisuja välttäen, täsmällisesti ja totuudenmukaisesti. Tiedottamisen yhteydessä huomioidaan urheilijan oikeusturva.

5 DOPINGVALVONTA

Dopingtestaus

Suomen antidopingsäännösten perusteella ADT:lla ja muilla antidopingorganisaatioilla on oikeus tehdä dopingtestejä urheilijoille, jotka ovat lisenssin lunastaessaan sitoutuneet antidopingsäännöksiin. Periaatteessa kaikki, jotka osallistuvat järjestäytyneeseen urheilu- ja kilpailutoimintaan, ovat dopingvalvonnan piirissä.

Suomessa dopingvalvonnasta vastaa ADT.

Dopingtestejä teettävät Suomessa ADT, WADA ja kansainväliset lajiliitot. Testien käytännön suorittamisesta Suomessa vastaa useimmiten ADT:n valtuuttama testiryhmä, kansainvälisissä kilpailuissa kansainvälisen lajiliiton edustajan alaisuudessa.

Dopingtestejä voidaan tehdä sekä kilpailuissa että kilpailujen ulkopuolella. Testit suoritetaan ennalta ilmoittamatta yllätystesteinä. Näin toimitaan myös kilpailutapahtumien yhteydessä, lukuun ottamatta kansainvälisiä arvokilpailuja, joissa kansainvälisen lajiliiton säännöt määräävät dopingtestien tekemisestä.

Kilpailujen järjestäjä on velvollinen tekemään mahdolliseksi dopingtestien sääntöjen mukaisen suorittamisen kilpailujen yhteydessä.

Järjestäjien on hyvä jo ennalta varautua mahdollisesti suoritettaviin dopingtesteihin.

Suomessa järjestettävissä kansainvälisissä kilpailuissa testauksesta ja tulosten käsittelystä vastaa kansainvälinen lajiliitto.

Testauksen toteutuksesta vastaa kilpailunjärjestäjä kansainvälisen lajiliiton määräämällä tavalla yhdessä testausta toteuttavan antidopingorganisaation kanssa. Yleensä Suomessa testauksen toteuttaa ADT. Mikäli kilpailunjärjestäjä ei toteuta dopingtestausta, ADT voi kansainvälisen lajiliiton tai WADA:n hyväksynnällä tehdä dopingtestejä kyseisessä kilpailussa.

VUL tiedottaa kilpailujärjestäjiä testauskäytännöistä ja niihin liittyvistä velvoitteista. Kilpailunjärjestäjä puolestaan on velvollinen järjestämään asianmukaiset dopingtestitilat ja tarvittavat saattajat.

Testauspooli

Kansallisilla urheilujärjestöillä on velvollisuus toimia yhteistyössä ADT:n kanssa ADT:n testauspoolin luomisessa, ylläpitämisessä ja urheilijoiden tiedottamisessa heitä koskevissa velvoitteissa.

Testauspooliurheilijat kuuluvat tiiviimmän testauksen piiriin ja heillä on sääntöjen määräämä velvollisuus päivittää säännöllisesti tietonsa WADA:n olinpaikkatietojärjestelmään Adamsiin.

Valjakkourheilussa testipooliin (RTP Registered testing pool) kuuluvat urheilijat päättää kansainvälinen lajiliitto IFSS, kansallisesti ei testipoolia ole määritelty.

Liitto vastaa siitä, että ADT:lla on maajoukkueiden ja valmennusryhmien toimintaan liittyen seuraavat tiedot ilman erillistä pyyntöä: urheilijoiden nimet, syntymäajat ja yhteystiedot, leireistä osallistujalistat, majoitus- ja harjoituspaikat ja leiriaikataulut, kilpailutiedot ja tiedot maajoukkueiden muista mahdollisista kokoontumisista ja tapaamisista sekä tiedot rekisteröityyn testauspooliin kuuluvista urheilijoista.

Erivapaudet

Mikäli urheilijan sairauden hoito vaatii jonkin urheilussa kielletyn lääkeaineen tai menetelmän käyttöä, hoidolle voidaan hakea erivapautta. Erivapausmenettely voi mahdollistaa kyseisen kielletyn hoitomuodon käytön.

ADT:n lajikohtaisen tasomäärityksen piiriin kuuluvien urheilijoiden tulee hakea erivapautta kansainvälisen erivapausstandardin ja ADT:n ohjeiden mukaisesti ennakoon ADT:lta.

WADA:n sääntöjen ja erivapausstandardin mukaan erivapauspäätös koskee kansallisen tason urheilijaa ja kansallisen tason kilpailuja Suomessa.

Kansainvälisen tason urheilijoiden sekä kansainvälisiin kilpailuihin osallistuvien urheilijoiden erivapauksista vastaa kansainvälinen lajiliitto.

Erivapauksista löytyy yksityiskohtaiset ohjeet: www.antidoping.fi/erivapaus.

Liiton yhteyshenkilö erivapausmenettelyyn liittyvissä asioissa on liiton puheenjohtaja.

7 DOPINGRIKKOMUS

ADT:n yleiskokouksen nimeämä valvontalautakunta tutkii ja tekee päätöksen siitä, onko säännöstmukainen dopingrikkomus tapahtunut vai ei. Jos valvontalautakunta toteaa dopingrikkomuksen tapahtuneen, se antaa lausunnon seuraamuksesta, joka tästä rikkomuksesta olisi voimassa olevan antidopingsäännösten perusteella määrättävä. Lajiliitto tekee lopullisen päätöksen dopingrikkomuksen seuraamuksesta.

8 SEURANTA JA VASTUUHENKILÖT

Valjakkourheiluliiton antidopingohjelmasta vastaa liiton antidopingtoimikunta. Toimikunta huolehtii antidopingohjelman päivityksen tarvittaessa. Liiton hallitus ja antidopingtoimikunta yhteistyössä vastaavat ohjelman toteutumisesta, seurannasta ja päivityksestä. Ohjelman toteutumista seurataan ja arvioidaan vuosittain.